

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ

AV. SAFİYE SOYUPAK
FSMH BİRİMİ YÖNETİCİSİ

YASAL DÜZENLEMELER IŞIĞINDA

YILDIZ TTO UYGULAMALARI

İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELER

- **I. Ar-Ge Reform Paketi**
- **II. Üretim Reform Paketi Tasarısı**
- **III. Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı**
- **IV. YÖK Kanunu (Sınai Mülkiyet Yönetmeliği – Askıda)**

I. ARGE REFORM PAKETİ - 1

- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu (61 Teknopark)
 - Bölge alanı yer seçiminin yapıldığı ilin sınırları içinde en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu Ar-Ge merkez veya enstitüsünün bulunması şartı aranacak.
 - Bölge kurulması düşünülen yörede yeterli Ar-Ge, tasarım ve sanayi potansiyelinin bulunması ve finansal yeterlilik şartı aranacak.

(TGB Kuruluşu kolaylaştırıldı)

- Yönetici şirket, bölge alanında faaliyete geçildikten sonra üç yıl içerisinde kendi bünyesinde bir birim oluşturarak veya başka bir tüzel kişilikle aralarında düzenlenecek bir protokol çerçevesinde teknoloji transfer ofisini kuracak.

(TGB Sayısı kadar TTO açılacak – TGB yönetici şirketine kendisi veya diğer bir tüzel kişilikle, örneğin üniversite ile ya da özel bir şirketle hizmetin ifası için anlaşma yapması olanağı da sağlanmıştır.)

- İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (Tematik Teknoparklar) (%75)
- 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun (232 Ar-Ge Merkezi)
 - TGB'lerde Ar-Ge Merkezi/Tasarım Merkezi açılabilir

ARGE REFORM PAKETİ - 2

- TGB Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği; (16. ve 39. Maddeler)
 - *“Fikri mülkiyet haklarına konu araştırma sonuçlarının tespiti, teknik olgunluk ve zamanlamasının değerlendirilmesi, hakların korunması, değerinin belirlenmesi, transfer modelinin belirlenmesi, pazarlanması, lisanslanması, lisanslamadan elde edilen gelirlerin yönetilmesi”*
 - *“Fikri mülkiyet hakları ile ilgili lisanslama çalışmaları esnasında gizlilik taahhüdü, bilgi değişimi ve gizlilik anlaşması gibi tedbirlerle alakalı faaliyetlerin yürütülmesi”* konularında görevlendirilmiştir.
 - *“Kanun kapsamına giren Bölgelerdeki faaliyetlerde; Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Sayıştay Kanunu, Devlet İhale Kanunu ile Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.”*
Denilmek suretiyle, fikri mülkiyet haklarına ilişkin olarak yapılacak mali işlemlere de istisna getirilmiş olmaktadır. Bu istisnanın en önemli sonuçlarından biri TGB tarafından gerçekleştirilecek fikri mülkiyet satışlarının 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmayacak olmasıdır.

II. ÜRETİM REFORM PAKETİ : (YASA TASARISI) -1

Taslak, YÖK Kanunu'na “teknoloji transfer ofisi, ücretli araştırma izni ve araştırmacı istihdamı” başlıklarını ekliyor.

•Teknoloji Transfer Ofisi

-Buna göre, yükseköğretim kurumları, Ar-Ge ve yenilikçilikle ilgili olarak kamu ve özel sektör ile işbirliği yapmak, üretilen bilgi ve yapılan buluşları fikri mülkiyet kapsamında koruma altına almak ve uygulamaya aktarmak üzere, Yükseköğretim Kurulu'ndan önceden izin alınarak, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun kararıyla sermaye şirketi statüsünde teknoloji transfer ofisi kurabilecekler.

- Bu madde hükümleri kapsamında kurulan şirketler ile bunların yürüttükleri faaliyetler hakkında; Devlet İhale Kanunu, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümleri uygulanmayacak.

II. ÜRETİM REFORM PAKETİ : (YASA TASARISI) -2

- **Ücretli Araştırma İzni:** Devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda fiilen altı yıl çalışan öğretim üyelerine, yurtiçinde ve yurtdışında alanıyla ilgili araştırma geliştirme niteliğinde çalışmak üzere, **bir yıl süreyle** ücretli izin verilebilir.
- **Araştırmacı istihdamı:** Devlet yükseköğretim kurumlarında, araştırma, uygulama merkezlerinde, araştırma enstitülerinde, ders vermeyen, sadece araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunmak veya öğretim üyelerinin yürüttükleri projelerde yardımcı olmak üzere, varsa üstlendikleri mecburi hizmetlerini yerine getirdikten sonra, **en fazla üç yıl süre ile doktora sonrası araştırma çalışmaları kapsamında** araştırmacı görevlendirilebilir.

III. SINAİ MÜLKİYET KANUNU TASARISI

- Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar
- **MADDE 124-** (1) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için, özel kanun hükümleri ve bu madde kapsamındaki düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, çalışanların buluşlarına ilişkin hükümler uygulanır.

IV. YÖK KANUNU

- **Üretim Reform Paketi Tasarısının yasalaşması ile YÖK Kanununda meydana gelecek olan değişiklik**
- **YÖK tarafından askıya çıkarılan ve henüz yürürlüğe girmemiş olan Fikri Mülkiyet Yönetmeliği. Ancak bu Yönetmeliğin Sınai Mülkiyet Yasası yürürlüğe girdikten sonra yürürlüğe girmesi planlanmaktadır.**

ÜNİVERSİTELERDEKİ SİNAİ MÜLKİYETİN TİCARİLEŞTİRİLMESİNDE MEVCUT UYGULAMALAR - YILDIZ TTO

YILDIZ TTO YAPISI

- YTÜ Teknoloji Transfer Ofisi Koordinatörlüğü
- Yıldız TGB Teknopark A.Ş.
- Yıldız Teknoloji Transfer Ofisi A.Ş.

MEVCUT UYGULAMALAR - I

- Patent süreçleri TGB üzerinden yürütülmekte, Yönetici Şirket danışmanlık hizmetleri kalemi adı altında patent vekillerine ödeme yapmakta ve Akademisyenlere bu yönde destek verilmektedir.
- Yürütülen ticarileştirme çalışmaları sonucu elde edilen lisans gelirleri de yine TGB Üzerinden ödeme yoluna gidilmektedir. (TGB Uygulama Yönetmeliğinde lisanslama gelirlerinin dağıtımına atıf bulunmamaktadır.)
- Patent süreçleri TTO da yürütülen patentlerin, ticarileştirilmesi amacıyla kurulan Girişimci şirketlere verilen destek karşılığı, TTO olarak kurulan şirketlerde pay sahibi olunabilmektedir.

MEVCUT UYGULAMALAR - II

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri A.Ş.'lerinin, bağlı bulunduğu üniversiteye nasıl bir katkısı olduğu sorusu yerini yeni Sınai Mülkiyet Kanununun yürürlüğe girmesi halinde Üniversite - Akademisyen – TGB Şirketi veya TTO A.Ş. arasındaki ilişkilerin yeniden belirlenmesi sorununa bırakacak.
- Teknopark'ı olan Devlet Üniversitesi olarak Yıldız TTO, Teknopark Yönetici Şirketi üzerinden veya Teknoparkta kurulan bir başka şirket (teknoloji transfer ofisi şirketi) üzerinden ticarileştirme yapılmaktadır. Bu durumda, genellikle teknoloji ilgili araştırmacının üzerinde bırakılmakta ve gelir payı modeli üzerinden çalışılmaktadır.

MEVCUT UYGULAMALAR - III

- YÖK Kanunu'nun Ar-Ge Reform Paketi ile getirilen 58(k) maddesinin teknoloji ticarileştirme faaliyetlerini kapsamadığı genel olarak kabul edilmektedir. Yani net % 85 araştırmacı, % 15 Üniversite gelir oranı, sadece Üniversite-Sanayi işbirliği ile yapılan ar-ge projelerindeki danışmanlık veya hizmet ücretleri için geçerli kabul edilmektedir. Bu durumda örneğin bir araştırmacının laboratuvarında geliştirdiği bir teknolojiyle bir firma ilgilense ve o teknoloji bu firmaya lisanslansa, lisans gelirleri 58(k) maddesine göre paylaştırılmayacak olması da önemli bir sorundur.